

Afstemning

Den fg. formand (Ove Fich):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 46: Forslag til lov om ændring af dyreværnsloven. (Forbud mod slagtning og aflivning af dyr uden forudgående bedøvelse).

Af Niels Højland (FP) m.fl.
(Fremsat 28/10 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg er sikker på, at alle her i salen kan huske, at vi i foråret havde en meget lang og til tider følelsesladet debat om rituelle slagtninger. Og anledningen var bl.a. et lovforslag fra Fremskridtspartiet, der ville medføre et forbud mod rituel slagtning uden forudgående bedøvelse.

Det lovforslag, Fremskridtspartiet nu har fremsat, er næsten identisk med det forslag, vi diskuterede i foråret, idet man dog ønsker alle dyr omfattet af forbudet, hvorimod det forslag, der blev fremsat i sidste folketingssamling, alene omhandlede visse større dyr.

Dengang bad jeg Det Dyreetiske Råd om en udtalelse om rituel slagtning, og rådet kom med en række anbefalinger.

Debatten i foråret endte med, at der ikke var flertal for Fremskridtspartiets lovforslag, bl.a. fordi jeg på regeringens vegne tilkendegav, at der var administrative muligheder for at ændre reglerne om slagtning og aflivning af dyr således, at anbefalingerne fra Det Dyreetiske Råd kunne blive udmøntet, og det blev de.

Det blev de i forbindelse med bekendtgørelse nr. 550 af 24. juli i år om ændring af bekendtgørelsen om slagtning og aflivning af dyr. Herefter skal slagtning af kvæg uden forudgående bedøvelse ske på den måde, at dyret skal bedøves ved skydning med boltpistol umiddelbart efter, at halssnittet er foretaget.

Ved bekendtgørelse nr. 849 af 19. november i år har jeg endvidere ændret slagtnings- og aflivningsbekendtgørelsen sådan, at reglerne om rituel slagtning af fjerkræ uden forudgående bedøvelse nu også er ændret.

Ved rituel slagtning af fjerkræ uden forudgående bedøvelse skal hvert dyr således fremover fastholdes manuelt, når halssnittet lægges, og indtil døden er indtrådt. Hermed er de gældende regler på alle punkter i overensstemmelse med anbefalingerne fra Det Dyreetiske Råd, og jeg er overbevist om, at vi med disse ændringer har fundet en god balance mellem hensynet til dyrenes velfærd og hensynet til religionsudøvelsen.

Regeringen kan ikke støtte Fremskridtspartiets lovforslag om et totalforbud mod slagtning af dyr uden forudgående bedøvelse og er derfor naturligvis heller ikke indstillet på at fremme dets vedtagelse.

Else Marie Mortensen (S):

Lovforslag nr. L 46 er det tætteste, jeg nogen sinde har været på ren, unødigt trætte i det danske Folketing.

I Socialdemokratiet kan vi kun opfatte dette forslag som endnu et udtryk for det niveau, Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti har valgt i deres indbyrdes helt specielle kamp om deres vælgers gunst. Situationen er nemlig den, at for ca. 1 år siden fremsatte de to partier hver sit forslag om præcis det samme emne, og dengang var vi helt åbne over for at indhente ny viden. Vi var åbne over for høring af Det Dyreetiske Råd, den kompetente forsamlings i denne sammenhæng, og rådet blev faktisk hørt, og der blev foretaget en særdeles grundig behandling af de to lovforslag.

I april måned i indeværende år forelå der nye anbefalinger fra Det Dyreetiske Råd. Disse anbefalinger blev fulgt, og justitsministeren har – det ved jeg – fulgt op på området lige siden. Retsudvalget afgav i forbindelse med behandlingen en særdeles fyldig betænkning i maj måned i indeværende år, og vi oplevede dengang et særdeles positivt medspil fra interessenter, herunder Mosaik Troessamfund.

Det kan ikke undre nogen og slet ikke forslagsstillerne, at Socialdemokratiet ikke har ændret opfattelse, siden vi i maj afgav en fyldig betænkning, fik løfte fra justitsministeren om ændringer i en bekendtgørelse og i øvrigt stemte forslaget ned. Vi har ikke noget nyt at tilføje, og jeg må endnu en gang understrege, at det

plejer ikke at være min stil hverken at stille mig fornærmet an eller føle mig fornærmet; men dette forslag er det tætteste, jeg har været på fornærmende adfærd over for det danske folkestyre.

Da Det Radikale Venstres ordfører ikke har mulighed for at være her, kan jeg meddele, at min tale stort set dækker Det Radikale Venstres udtryk og mening.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Det, Socialdemokratiets ordfører kom frem til, var ikke noget, der kom bag på Fremskridtspartiet; men det, der måske er lidt mærkværdigt, er, at i stort set alle partier bortset fra CD, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre er der altså medlemmer, der støtter dette lovforslag og var med til at støtte de foregående forslag. Der er åbenbart så meget topstyring i f.eks. Socialdemokratiet, at man ikke har lov til at foretage sine egne vurderinger.

Så kan man sige: Jamen det har vi haft før, og tilfældigvis er vi enige i konklusionen. Det tror jeg bare ikke på. Jeg tror, det også har noget at gøre med medmenneskelighed i en sådan sag, og jeg forstår ikke, at Socialdemokratiet er så topstyret. Det troede jeg ærlig talt ikke. Men jeg vil godt anholde udtalelsen om, at det er unødigt trætte at foreslå, at der skal ske en human behandling af de dyr, der skal slagtes her i landet. Man må tage sig til hovedet over, at Socialdemokratiets ordfører kan få sig selv til at sige noget sådant i denne sag.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg vil gerne stille den socialdemokratiske ordfører det spørgsmål, om den tale, hun holdt, var på hele den socialdemokratiske gruppes vegne, og om gruppen er bekendt med de synspunkter, partiets ordfører her har redegjort for.

(Kort bemærkning).

Else Marie Mortensen (S):

Ja, naturligvis står hele den socialdemokratiske gruppe bag den ordførelse, jeg har holdt i dag. Jeg går selvfølgelig ikke herop som ordfører og udtaler mig, medmindre jeg har gruppens opbakning til det, jeg vil sige.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Så fik vi altså bekræftet, at Socialdemokratiet er topstyret i denne sag, og jeg synes måske, hr. Arne Melchior skulle være gået et skridt videre og have spurgt: Har Socialdemokratiets vælgere også i de undersøgelser, der er lavet, givet udtryk for den holdning, ordføreren gav udtryk for? Det havde været et relevant spørgsmål for at få opklaret, om man ser lidt nuanceret på en sådan sag og siger: Vi er godt klar over, at en stor del af vore vælgere har en anden holdning end den, jeg som Socialdemokratiets ordfører fremfører. Det burde ordføreren måske have sagt her fra talerstolen.

(Kort bemærkning).

Else Marie Mortensen (S):

Nu er det jo sådan, at når der er mere end to mennesker sammen, er der en risiko for, at der opstår en eller anden uenighed. Det er ikke noget, vi stiler efter, men jeg er i hvert fald sikker på, at jeg havde hele den socialdemokratiske vælgermasse bag mig, da vi var helt enige om at støtte og følge Det Dyreetiske Råds anbefalinger, da vi behandlede lovforslaget sidste gang.

Inge Dahl-Sørensen (V):

Sidste gang, vi havde dette lovforslag til førstebehandling, altså den 15. januar i år, gav jeg udtryk for, at Venstre stillede det ubetingede krav, at man ved slagting skal sikre, at dyret lider mindst muligt. Det betyder, at hvis smerte kan undgås, skal det sikres, og dette krav er efter min opfattelse ikke opfyldt med de nye regler. Tænk, at man kan komme frem til, at en ko måske kan føle smerte, men at et får ikke kan. Jeg forstår det ikke, og jeg kan slet ikke acceptere det.

I Venstres gruppe er der forskellige holdninger til lovforslaget, som vil afspejle sig ved tredjebehandlingen, men personlig stemmer jeg for forslaget.

John Vinther (KF):

Som flere af de foregående talere har været inde på, skal vi jo ikke mere end 6-7 måneder tilbage i tiden, før vi sidst behandlede et stort set identisk forslag, og dengang forholdt det sig således, at den konservative folketingsgruppe ikke stemte ens; en del af gruppen stemte for forslaget, og en anden del af gruppen stemte imod.

Indholdet af lovforslag nr. L 46 er som sagt stort set identisk med det forslag, der tidligere har været behandlet, og der er ikke sket afgørende nyt i mellemtiden. Det kan derfor næppe komme bag på nogen, at den konservative folketingsgruppe heller ikke denne gang stemmer samlet. En del af den konservative folketingsgruppe er af den opfattelse, at den løsning, justitsministeren lagde på bordet i maj måned med udgangspunkt i udtalelsen fra Det Dyreetiske Råd, og som resulterede i, at man nu ved slagtingen af kvæg skal bedøve dyret efter boltistolmetoden umiddelbart efter halsoverskæringen, er en rigtig løsning, der på afbalanceret vis søger at forene de to – det erkender jeg – svært forenelige hensyn, nemlig på den ene side hensynet til dyrevelfærden og på den anden side hensynet til de religiøse minoriteter. Denne del af den konservative folketingsgruppe vil derfor stemme imod forslaget.

En anden del af den konservative folketingsgruppe er af den modsatte opfattelse, nemlig at man ikke med den løsning, et flertal i Folketinget tilsluttede sig i maj måned, på tilfredsstillende vis har tilgodeset hensynet til dyrevelfærden, men at man i stedet burde have indført et forbud mod rituelle slagtinger uden forudgående bedøvelse. Denne del af den konservative folketingsgruppe vil derfor ved tredjebehandlingen stemme for lovforslag nr. L 46.

Margrete Auken (SF):

SF har hele tiden ment, at det i lovgivnings-spørgsmål som dette drejer sig om at tage den svageste parts parti. Her er der ingen tvivl om, at denne part er dyrene, og det skulle jo så betyde, at vi ikke havde vanskeligheder med at støtte forslaget. Men efter det, vi har oplevet her i sommer, hvor vi har været udsat for noget af det mest ubehagelige, jeg har oplevet i mit voksne liv i retning af svineri – og det, jeg siger her, er ikke møntet på og skal ikke gå ud over grisene – fra først og fremmest Fremskridtspartiet og Dansk Folkepartis side, kvier man sig virkelig ved at lave noget som helst, der bare tenderer støtte til at lave noget sammen med dem.

Jeg har set en række af de meget uhumske breve, vi får tilsendt fra deres vælgere. Der står, at man med entusiasme støtter Fremskridtspartiet og især Dansk Folkeparti, nu hvor det er kommet på mode, og i disse uhumske breve inddrages også slagtingerne, så man forstår, hvad det er, man har med at gøre.

At hykleriet er fælt, bliver man også klar over, når man kender ikke så meget Dansk Folkepartis som Fremskridtspartiets holdning til de danske dyr, svinene f.eks. Her er der ikke tale om, at man skal tage hensyn til deres velfærd, her er det pludselig helt i orden med hensyn til, hvad der foregår af dyremishandlinger. Jeg er ikke i tvivl om, at den mishandling, der foregår af grisene, langt overgår det, der sker på vore slagterier.

Imidlertid skal det ikke gå ud over dyrene, at Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti er så forfærdelige. Det ville være branduretfærdigt, og derfor vil SF sammen med Enhedslisten lave vores eget forslag, hvor vi tydeliggør, hvad det her drejer sig om, idet vi samtidig vil afvente, at en af os får lejlighed til at overvære slagtingerne. Det har været planlagt længe, og vi kommer med vores forslag, når det slagteribesøg er afholdt.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Jeg vil godt sige til SF's ordfører, at under den seneste behandling af Fremskridtspartiets lovforslag syntes jeg faktisk, at der var mange sympatiske ord fra SF. Men nu er argumentationen altså, at man synes, at de breve, SF's gruppe får tilsendt, er så usympatiske, at man ikke kan stemme for forslaget mere. Det er et af argumenterne for ikke at støtte forslaget.

Men jeg tror nu nok, at vælgerne kan høre, at det slet ikke er det, det handler om. Nu er man nede på et sådant niveau i argumentationen for ikke at støtte Fremskridtspartiets forslag, at den ikke er holdbar længere, og jeg tror absolut ikke på, at fru Margrete Auken inderst inde har god samvittighed ved at stå her og sige det, der blev sagt. Tænk dog på dyrene, tænk på dyrene i denne situation og glem alt om partitaktiske manøvrer. Den tid burde være forbi.

Jeg vil godt sige med hensyn til, hvad Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti og vore vælgere står for, at det intet har med denne sag at gøre. For os handler det om at tage hensyn til dyrevelfærden, og jeg synes, at forslaget her er et skridt i den rigtige retning, og jeg tror også, efter det vi hørte fra fru Margrete Auken, at det også er fru Margrete Aukens holdning. Men der er ikke længere hold i argumentationen for at gå imod Fremskridtspartiet, og så skal man altså søge med lys og lygte efter noget, der er så usagligt som det, der blev sagt af SF's ordfører.

Jeg synes faktisk, at det, der i disse dage foregår med hensyn til slagtninger, er helt uanstændigt. Det er altså de stakkels dyr, man skal tænke på, men det gør man ikke længere fra SF's side, og derfor vil jeg godt anholde den udtalelse og håbe på, at inden vi når frem til tredje behandling, er der kommet så megen fornuft i SF's folketingsgruppe, at man kan få flere af medlemmerne til at støtte forslaget ligesom sidste gang.

(Kort bemærkning).

Niels Højland (FP):

Nu er min høreelse ikke så god, så det kan godt være, jeg hørte forkert, men for mig lød det da, som om fru Margrete Auken sagde, at der fandt decideret dyremishandling sted, og at dyrene nærmest blev vanrøgtet af de danske svineproducenter. Det ville jeg godt have uddybet lidt nærmere, hvis jeg kunne få det her og nu, men ellers kan vi selvfølgelig læse det i de grønne bøger senere.

Så vil jeg sige om grisene, at der er selvfølgelig ingen, der synes, de skal mishandles, og det mener jeg heller ikke de skal. De har den fordel, at de slipper for at blive slagtet på denne måde, når de skal aflives. De bliver alle sammen bedøvet, så det held er der da ved at være gris. Landbruget selv har jo også givet udtryk for, at der findes nogle produktionsformer, man ikke selv er tilfreds med, men at der finder decideret dyremishandling sted, synes jeg nok er en grov påstand.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg vil godt sige, bare for at der ikke skal være misforståelser på det her tidspunkt i debatten, at for Dansk Folkeparti drejer det sig om dyrevelfærd, og det drejer sig ikke alene om rituelle slagtninger. Det synes jeg også vi har markeret, siden partiet startede for to år siden: at det ikke alene er rituelle slagtninger, vi er imod, men det er enhver form for dyremishandling, og vi har markeret, at dyrevelfærd i allerhøjeste grad skulle sættes højere i dette samfund.

Så vil jeg godt spørge fru Margrete Auken, om hun eller hr. Bent Hindrup Andersen har en aftale om at komme og se en rituel slagtning.

Den fg. formand (Ove Fich):

Hr. Bent Hindrup Andersen er ikke taler for nærværende, så det er til fru Margrete Auken.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Har fru Margrete Auken en aftale med det slagteri her på Sjælland, der foretager rituelle slagtninger? Det vil jeg godt høre om, for det er næsten en umulighed at komme ind og overvære sådan en slagtning, og hvis fru Margrete Auken skulle være så heldig at have fået en aftale med den, og jeg tør godt sige lidt besynderlige direktør, der hersker nede på det slagteri, synes jeg, hele Retsudvalget skulle ned for at overvære sådan en slagtning. Det synes jeg ville være helt rimeligt, så det ikke kun er forundt, hvad jeg ikke rigtig tror på kan lade sig gøre, fru Margrete Auken eller mig selv, som har fået igennem at komme og overvære sådan en slagtning.

Men jeg kan godt hilse fru Margrete Auken og sige, det var slet, slet ikke nemt at få lov til det, og jeg vil godt høre lidt nærmere, om fru Margrete Auken har en aftale.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Det er ikke mig, men hr. Kristen Touborg, der har lavet aftalen, og jeg synes, det er rigeligt, at der er én af os, der skal af sted på det tidspunkt.

Lad mig så derudover sige, at det, jeg har dårlig samvittighed over, er, at jeg ikke har været endnu værre i mine udtalelser om Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti. Jeg synes, de er afskyelige, og det glæder mig, hvis det er lykkedes mig at trampe godt og grundigt på dem. Det var min hensigt. Så er det sagt.

Jeg tror, at mine vælgere har det godt med det. De vil måske synes, jeg har været for nænsom, og nogle af dem kunne måske oven i købet forledes til at tro, at vi så skulle lade være med at støtte et forslag, der skulle stoppe det her. Det bliver ikke det her, for vi vil ikke have med det at gøre. Lad det være sagt helt klart, og der er bare ingen slinger i valsen, og vi mener det, vi mener, og vi bliver ved med at sige det, uanset hvad vi bliver udsat for af modbydeligheder fra de to partiers side og fra deres vælgere, som sender virkelig uhumske breve til os. Det er forfærdeligt.

Så vil jeg godt sige med hensyn til Fremskridtspartiets holdning til grisene, at jeg faktisk ved, hvad jeg taler om. Jeg har set det i svinealdene, og så har jeg været på Foulum som medlem af Dyreforsøgsrådet. Her måtte jeg til min bestyrtelse konstatere, hvad jeg egentlig havde en mistanke om i forvejen, nemlig at

vores dyreforsøgslov er betydelig mere restriktiv end det, det er lykkedes at få igennem i den almindelige såkaldte dyreværnslov, der skulle beskytte grisene i det almindelige industrilandbrug.

Det var simpelt hen sådan, at man tænkte, at der burde søges om forsøgstilladelse på stribe bare for at have dyrene staldet op på den måde, som man har i det industrielle landbrug, og der var heller ingen tvivl om, at det kunne jeg godt finde mange andre, der mente.

Jeg ved godt, at der er mange, der har den opfattelse. Det er ikke noget, der er forbeholdt SF at have den opfattelse af, hvad der sker i industrilandbruget, men jeg er meget, meget chokeret over, at man både kan sige, at man har dyreværnsinteresser, og så ikke gøre, hvad man kan for at få stoppet den behandling af grisene.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Tænk, har fru Margrete Auken fået uhumske breve. Jeg håber, fru Margrete Auken kommer over det.

Så skal jeg også sige til fru Margrete Auken, at mig lykkes det altså ikke at trampe på. Jeg er nærmest fløjtende ligeglad med, hvad fru Margrete Auken står heroppe og siger om mig og om Dansk Folkeparti. Egentlig har jeg et indtryk af, at jo værre fru Margrete Auken taler, jo mere gavner det mig og Dansk Folkeparti.

Men så kan det godt undre mig lidt, at den allestedsnærværende formand for Retsudvalget, hr. Bjørn Elmquist, ikke er til stede her i dag. Jeg ved ikke, om han sidder og gemmer sig på sit kontor og bare ikke har lyst til at deltage i denne debat. Det plejer jo ellers at være alle debatter, som hr. Bjørn Elmquist gerne vil deltage i. Men hvis hr. Bjørn Elmquist eller andre i Retsudvalget hører debatten, synes jeg, at . . .

Den fg. formand (Ove Fich):

Må jeg endnu en gang sige, at man henvender sig til taleren.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Det er rigtigt, må jeg sige til formanden.

Hvis der kan laves en aftale om, at det er hele Retsudvalget, der kommer på besøg på NV-OX i Slagelse, synes jeg faktisk, det ville være en særdeles god idé, og den aftale synes jeg fru Margrete Auken skulle være med til at etablere.

Det lader til, at fru Margrete Auken har ganske gode kontakter.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Det var dog utroligt. Så siger fru Margrete Auken, at hun har været nede på Foulum, og at hun i hvert fald ved en hel masse om det, og at hun ved, hvad hun taler om. Men fru Margrete Auken plejer at sige fra Folketingets talerstol, at alt det, som hun går ind på af emner, ved hun alt om, og det er da kun flot, hvis fru Margrete Auken gør det.

Men vil fru Margrete Auken påstå, at der på Foulum foregår misrøgt af dyr? Var det sådan, vi skulle forstå det? Har man fra SF's side kendskab til, at der foregår mishandling af dyr på Foulum, synes jeg, vi skal have det frem helt klart og tydeligt heroppefra, for så skal der selvfølgelig gøres noget ved det. Uanset hvor det foregår, skal den mishandling stoppes efter Fremskridtspartiets opfattelse.

Det med at tage ud og se, hvad der reelt foregår, ville i hvert fald, som fru Pia Kjærsgaard også ganske rigtigt siger, gøre, at der var et flertal for Fremskridtspartiets lovforslag; det er jeg overbevist om. Så jeg synes, det ville være fint, hvis man kunne få en aftale, så flere medlemmer af Folketinget og for den sags skyld alle på skift kom ud at se, hvad der foregår uden for de her tykke mure, nemlig hvad der efter vores opfattelse foregår af dyremishandlinger i dag.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

På Foulum mishandles grise, kyllinger, høns og ræve ganske lovligt. Der bruges metoder, som er forbudt, når det drejer sig om dyreforsøg. Man bruger sult, og man bruger andre metoder, men det er åbenbart lovligt. Man kan ikke anlægge sag, men det er dyremishandling.

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Der bliver udført dyreforsøg her i Danmark. Der bliver ikke udført dyremishandling her i Danmark. Der er en forskel. Der findes svinebesætninger, hvor svinene måske ikke opstaldes optimalt, men der finder ikke dyremishandling sted i de danske svinestalde. Hvis det finder sted, skal dyrlægen omgående indberette det, når han er på besøg derude. Derfor står de danske dyrlæger også til ansvar for, at der ikke

finder dyremishandling sted i de danske svine-stalde.

Men det er ganske som med mennesker: Nogle bor under vældig optimale forhold, og andre bor under dårligere forhold, men derfor siger man jo ikke, at den måde, de bor på, er menneskemishandling. Derfor synes jeg nok, det er en grov overdrivelse af fru Auken at sige, at der finder dyremishandling sted i de danske stalde. Hvis det finder sted, skal det anmeldes af dem, der kommer i staldene, og især af dyrlægerne. Det har vi skrevet under på, og det er vores ansvar.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Det er jo ikke altid sådan, at man helt kan regne ud, hvad et beslutningsforslag eller et lovforslag kommer til at ende med, men jeg er nødt til at henvende mig til fru Margrete Auken, når jeg nu overværer debatten her.

Det er muligt, fru Margrete Auken vil sige, at hun er blevet fejlhsuset eller fejl citeret. Det er så i orden, det vil jeg anerkende, men jeg vil gerne have fru Margrete Auken til enten at bekræfte eller trække tilbage, at hun for et øjeblik siden sagde: På Foulum mishandles grise, høns osv. fuldstændig legalt.

Det er jo en melding til Foulum. Man skal huske, hvad ordene indebærer: Man mishandler dyr fuldstændig legalt. Man kan have nogle forskellige holdninger til, hvordan dyr skal have det i staldene, og man kan være for eller imod, men jeg vil gerne opfordre til, at folketingsmedlemmer, når de står her på landets talerstol, overvejer, om de selv finder, man kan sige, at dyr mishandles helt legalt.

Og så vil jeg i øvrigt sige, at jeg må gå ud fra, at det er Foulum, vi taler om. I indlægget før kunne vi høre, at det var generelt, at man mishandlede dyr. Jeg synes, man skal passe lidt på med det, og jeg vil i hvert fald gerne opfordre fru Margrete Auken til at trække den udtalelse tilbage, så vi kan komme videre med den almindelige debat.

(Kort bemærkning).

Jan Kørpe Christensen (FP):

Jeg vil gerne have, at fru Margrete Auken gør, ligesom alle andre her i samfundet forhåbentlig gør, når de oplever noget, der er ulovligt, nemlig anmelder det. Det er da klart. Dyremishandling er efter lovgivningen ulovlig i Danmark, og

jeg går da ud fra, at så anmelder man sådan noget.

Nu ved jeg ikke, hvornår fru Margrete Auken har været på besøg i Foulum, men jeg går ud fra, at det er for nylig, og at anmeldelsen måske endda ligger hos politiet. Det ved jeg ikke om den gør, men det går jeg da ud fra som en selvfølge. Særlig i det job, fru Margrete Auken har i sit civile liv, bør man selvfølgelig sørge for, at sådan noget omgående bliver anmeldt de rigtige steder.

Og så vil jeg godt sige med hensyn til de ubehagelige, uhumske breve fra bl.a. fremskridtsvælgere. Hvem ved, om det er fremskridtsvælgere overhovedet? Det håber jeg det er, hvis det er mennesker, der skriver til fru Margrete Auken, at de her slagtinger skal ophøre, og at man skal tage hensyn til dyrenes velfærd. Så håber jeg, det er fremskridtsvælgere, og det går jeg ud fra som en selvfølge, fordi Fremskridtspartiets vælgere har det menneskesyn, at dyr skal behandles ordentligt. Så det går jeg da ud fra at det er.

Men jeg vil godt have, at man omgående anmelder sådan en sag, hvis det ikke er sket, for man er faktisk selv kriminel, hvis man ikke har anmeldt det, og det er som bekendt ikke så sjovt for et medlem af Folketinget.

Den fg. formand (Ove Fich):

Fru Margrete Auken for en kort bemærkning, og derefter håber jeg, vi kan komme tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg har minsandten ikke sagt, at der foregik ulovligheder på Foulum. Det gør der ikke. Det er lovligt, og jeg tror, det foregår under bedre forhold, end det gør i mange andre stalde; det må jeg vel gå ud fra. Den måde, man behandler grisene på, hvor de står i bokse, er vi, når det drejer sig om forsøg, i allerhøjeste grad forsigtige med. I metabolismebure er det højst en uge, og det er under den største opmærksomhed, for loven er simpelt hen skrappere med hensyn til dyreforsøg, hvad der er helt ulogisk, men sådan er det.

Det kan så også være et svar til hr. Henning Grove. Vores dyreforsøgslov er meget, meget bedre end vores dyreværnslov. Den er svag, bl.a. fordi der altså må være andre interesser på spil. Det er minsandten ikke en kritik af Foulum.

Der var flere derovre, der, kunne jeg mærke, delte min opfattelse af, hvad der foregik. Det var ikke på forsøgsafdelingerne, det var i de almindelige stalde, hvor man altså arbejder med dyrene på en måde, som også foregår rundt omkring. Den måde, som jeg så både høns, kyllinger, ræve og først og fremmest grise blive behandlet på – det så lidt bedre ud for kalvenes vedkommende – var ganske forfærdelig. Men det var helt, helt lovligt.

Så vil jeg lige sige om de breve, jeg får, at det er folk, der tilkendegiver, at de stemmer på – ikke så meget Fremskridtspartiet, nu er Det Dansk Folkeparti, det er moderne at stemme på – men når man virkelig er kommet ned igennem hele lokumstønden, står der til sidst, at det kommer fra Dansk Folkeparti.

Den fg. formand (Ove Fich):

Så går vi tilbage til ordførerrækken.

Jan Kørpe Christensen (FP):

Det er meget, meget svært at finde ud af SF, synes jeg, i denne debat. Altså: De uhumske breve kommer fra Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti, og det hele slutter med, at de nu kun kommer fra Dansk Folkeparti. Fru Margrete Auken må undskylde, men jeg synes nok, det kører lidt for meget rundt for hende i denne sag.

Det kommer naturligvis ikke bag på Fremskridtspartiet, at det her i salen åbenbart stadig væk er sådan, at der er nogle, der tillader sig, sådan vil jeg godt udtrykke det, at være modstandere af dette forslag, der vil sætte velfærd for alle dyr i højsædet. Det mest triste er jo, at når det for Fremskridtspartiet drejer sig om dyrevelfærd, herunder i forbindelse med dette forslag, vil andre sædvanligvis tale om religion.

Jeg vil godt opfordre os alle sammen til, at vi nu holder os til denne diskussion uden at diskutere religion. Dette forslag, som Fremskridtspartiet har fremsat, har intet, og jeg vil godt understrege, intet med religion at gøre.

Det, sagen handler om, er, at dyrene har det bedst muligt, uanset om vi taler om kyllinger, geder, får, kvæg eller andre dyr. Princippet fra jord til bord skal gælde i hele kæden, også i slagteøjeblikket.

Det er sådan, som vi også har hørt i dag fra visse partiers side, at der, efter at vi sidste gang fremsatte dette forslag, blev lavet et kompromisforslag af Dyreetisk Råd. Det trådte i kraft den 1. juli 1997, og det, man kom frem til, var,

at kyllinger skulle fjernes fra slagtekæden og derefter manuelt, som ministeren var inde på, have skåret halsen over med en kniv.

Når det drejer sig om kvæg, skæres halspulsåren over, og umiddelbart efter får de et skud med bolt pistolen. Jeg kan nævne, at i Frankrig sker det samtidig, hvilket efter Fremskridtspartiets mening vil være det rigtige tidspunkt, når det altså ikke kan blive før slagtetidspunktet.

Jeg vil i dag gerne kraftigt understrege, at som jeg har sagt tidligere, har det for Fremskridtspartiet intet med det religiøse at gøre.

Formålet er selvfølgelig, at vi behandler vore slagtedyrs anstændigt, men der er altså åbenbart stadig nogle her i salen, der ikke ønsker at arbejde fuldt ud for dette formål. Man bør rent ud sagt skamme sig over, at der her i salen fortsat er nogle, der vil acceptere, at der ikke skal gælde dyreetiske regler med hensyn til dyrevelfærd, når det drejer sig om slagtemetoderne.

Jeg synes faktisk, at der sidste gang, Fremskridtspartiet havde et lovforslag til behandling – der stort set var identisk med dette, som nogle også ganske rigtigt har sagt – var meget bred støtte her i salen til Fremskridtspartiets lovforslag. Både SF, Det Konservative Folkeparti, Venstre, Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Jacob Haugaard samt selvfølgelig Fremskridtspartiet støttede forslaget.

Hvis der er nogen, der stadig skulle komme ind på Anden Verdenskrig, jødeforfølgelser m.v., som vi hørte sidste gang, må vi altså melde hus forbi. Vi ønsker ikke at føre debatten på dette plan, og Fremskridtspartiet tager skarpt afstand fra en sådan debat.

Når jeg tænker tilbage, har jeg bl.a. oplevet, at man sagtens kunne få flertal for, at det f.eks. skulle være strafbart at kupere haler på hunde. Denne handling, som vi tidligere i historien har accepteret, kunne man altså nemt skabe et flertal for at forbyde.

Når det handler om at forbyde al omskæring, reel skamfering af udenlandske småpiger, som Fremskridtspartiet sammen med andre partier tidligere har foreslået her i Folketingssalen, ja, så kunne vi heller ikke skabe flertal for at forbyde disse modbydelige handlinger, som vi vil kalde det.

Man må altså spørge sig selv: Hjælper det ikke? Har man ingen skam i livet med hensyn til det, der sker her på området?

Jeg ved ikke, hvad der går gennem folketingskollegernes hoveder, hvis der da i det hele taget går noget igennem på det her punkt, må

jeg sige. Jeg synes altså, det drejer sig om bare en smule anstændighed over for liv. Derfor bør man naturligvis stemme for det her forslag.

Vi må inderligt håbe, at der udefra vil komme så mange reaktioner over for de af mine kolleger her i Folketingssalen, der ønsker at støtte Fremskridtspartiet i at sikre en bedre behandling af dyrene, at der i sidste ende alligevel viser sig et flertal for forslaget.

Jeg vil i hvert fald sige tak for, at der sidste gang var en meget bred, vil jeg stadig væk kalde det, opbakning, støtte til Fremskridtspartiets forslag. Bortset fra medlemmerne fra Socialdemokratiet, De Radikale og CD viste der sig at være enkeltpersoner fra alle partier, som støttede denne anstændighed, vil jeg kalde forslaget, som det ligger her.

Altså, vi håber og tror på, at der, når alt kommer til alt, vil vise sig en personlig samvittighed, en menneskelig, positiv behandling af forslaget, så vi kan få det her forslag vedtaget.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Enhedslisten ønsker, at dyreværnslovens § 13, som siger: »Den, der afliver dyr, skal sikre, at dyret aflives så hurtigt og smertefrit som muligt«, bliver efterlevet.

En hurtig aflivning betyder f.eks., at hovedet øjeblikkelig adskilles fra kroppen som ved mange slagtninger af kyllinger. En smertefri aflivning betyder, at en langsom aflivning skal ske under bedøvelse.

Denne generelle præcisering vil vi gerne have udtrykt i dyreværnsloven. Vi deler i øvrigt også Dyrenes Beskyttelses udtalelse, som lyder:

»Foreningen kan således ikke tilslutte sig Det Dyreetiske Råds kompromis, som anbefaler, at kvæg skydes med bolt pistol umiddelbart efter halssnittet, og som tillader, at små dyr slet ikke bedøves.«

Vi er helt enige i disse synspunkter, og som det blev nævnt af fru Margrete Auken, vil vi også sørge for, at der bliver taget initiativ til, at det på vores grundlag bliver indført som en del af dyreværnslovgivningen.

Jeg mener imidlertid, at den præcisering ikke skal knyttes til rituelle slagtninger; det henvises der til i beslutningsforslaget. Jeg mener, at det udsender et helt uacceptabelt politisk signal; det udsender det signal, at vi forfølger andre og fremmede kulturer.

På samme måde accepterer vi jo herhjemme en helt uacceptabel lidelse for dyrene, en lidelse, der er knyttet til den danske kultur, den del

af den danske kultur, der ligger i at gå på jagt. Jeg tænker her på det enorme antal anskydninger af dyr, der er konstateret i forbindelse med den danske jagtkultur.

Det er min holdning, at findes der ikke en løsning på disse anskydninger, må det efter min opfattelse betyde, at der sættes en stopper for den form for jagt. Og hvis ikke forslagsstillerne kommer herop og markerer, at de er helt enige, og at de kan støtte sådan et forslag, så viser det alt for tydeligt, at det egentlige ærinde for forslaget ikke er at komme dyrenes lidelser til livs, men at jage de fremmede kulturer.

Et andet eksempel på dansk kultur er den forrykte transport af kalve, som stoves sammen i lastbiler og fragtes i timevis til en kummerlig tilværelse som tremmekalve i hollandske kødfabrikker.

Jeg vil også gerne se forslagsstillerne til dette forslag komme herop på talerstolen og sige, at de vil fremsætte et forslag om, at det skal være forbudt at eksportere levende dyr, det gælder både smågrise og kalve til opfodning i udlandet. Det vil jeg gerne se, ellers er det hykleri.

Endelig et tredje eksempel: den danske landbrugsproduktion. Der er ingen tvivl om, at de danske husdyr, f.eks. svinene i den industrialiserede svineproduktion, ikke har mulighed for at få opfyldt deres basale adfærdsbehov; det er kortlagt, og det er klart, at det er af økonomiske grunde, man holder dem opstaldet, som man gør. Jeg vil gerne se forslagsstillerne komme herop på talerstolen og sige, at det skal det også være slut med. Dyrene skal slippes løs, de skal have adgang til frisk luft, alle deres basale behov skal kunne opfyldes i opstaldningen. Ellers er det endnu et udtryk for hykleri.

Jeg vil gerne understrege det, der står i afslutningen. Forslagsstillerne forsøger her efter min opfattelse helt hyklerisk at hægte sig på en meget fornuftig bevægelse, der er i den danske befolkning. Jeg citerer:

»Etikken gælder mellem menneskelige forhold, etikken gælder naturen, og etikken gælder vores forhold til husdyr. Herunder stilles der krav til husdyrenes samlede levevilkår.«

Jeg vil gerne se forslagsstillerne her fra talerstolen understrege væsentligheden af den danske naturbeskyttelseslovgivning. Det er jo det, der er kernen i det. Normalt vender forslagsstillerne sig mod den lovgivning. Ellers er det hykleri, at man hægter sig på en udmærket bevægelse og bruger den til en ganske bestemt ting,

egentlig kernen i det hele: at jagte de fremmede kulturer.

Etikken gælder for vores forhold til husdyr, det har jeg været inde på. Etikken gælder mellem menneskelige forhold. Jeg vil gerne se forslagsstillerne komme herop og dementere udtalelserne om, at somalierne skal sendes hjem til Somalia, gerne smides ud med faldskærm, og at man eventuelt også skal fjerne faldskærmen. Ellers er det rent hykleri. Der ligger ingen mellem menneskelig holdning i den form for standpunkter, når det drejer sig om andre kulturer i Danmark.

Jeg mener, at hele baggrunden for det her kan vi ikke støtte, og det har også en vis betydning, hvad baggrunden er, når man laver et lovforslag. Derfor er jeg enig med fru Margrete Auken i, at vi fremsætter vores eget forslag med vores egen baggrund.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Der er åbenbart ingen grænser for, hvad man skal lægge øre til her i dag fra hr. Bent Hindrup Andersen, som normalt plejer at være saglig, synes jeg, i debatterne. Man er nede på et plan, hvor vi ikke vil diskutere. Det sagde jeg faktisk i min ordførertale på Fremskridtspartiets vegne for lidt siden. Vi ønsker ikke at diskutere religion i denne sag.

For øvrigt er dyrene fuldstændig flintrende ligeglade med religion eller politik for den sags skyld. Det, det handler om, er, at det er en human måde, man afliver disse dyr på, og det er hykleri af værste skuffe, når man så henviser til en hel masse andre ting og siger: Vi vil ikke støtte Fremskridtspartiets forslag, vi skal ikke hjælpe de dyr, det går ud over i dag, for vi ønsker at få de og de ting gennemført.

Men man skal vide i Enhedslisten, at Fremskridtspartiet er ikke så fin på den, at vi ikke kan støtte Enhedslistens forslag, hvis der kommer et alternativt forslag, der kan hjælpe i den debat, vi har i dag. Så står vi klar til at støtte, hvis det hjælper dyrene. Det er sagt herfra i dag, så vi venter spændt på det forslag, og jeg håber snart, det bliver indleveret, så det ikke bare er noget, man bralrer ud med her fra Folketingets talerstol, og så ser vi, at der går den ene måned efter den anden, vi får et folketingsvalg osv., inden forslaget i det hele taget kommer, hvis det nogen sinde kommer.

Så jeg vil anbefale, at man hurtigst muligt får det udformet og kommer i gang med at hjælpe

de dyr, der virkelig har brug for hjælp i den her situation.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Først og fremmest skyldes min korte bemærkning, at jeg vil give hr. Jan Køpke Christensen lejlighed til som forslagsstiller at svare på og også at forholde sig til de ting, som jeg spurgte om.

Jeg vil gerne have, at Fremskridtspartiet markerer heroppefra, at de vil sætte en stopper for anskydningerne ved jagt, og hvis det problem ikke kan løses, må jagten indstilles.

Jeg vil gerne have, at man heroppefra siger, at naturbeskyttelsesloven skal fastholdes og gerne udbygges, ellers er det hykleri, det, man henviser til som baggrund.

Og jeg vil også gerne have, at hr. Jan Køpke Christensen på Fremskridtspartiets vegne kommer herop og siger, at kernen i det her f.eks. også er at støtte en økologisk omstilling af landbruget, så dyrene kan få det ordentligt i produktionslivet og ikke kun lige i den sidste del af livet.

Det, jeg anklager Fremskridtspartiet for – og det svarer hr. Jan Køpke på på den måde, at hr. Jan Køpke Christensen siger, at han ikke vil diskutere religion eller ideologi eller baggrund – er, at det er en hyklerisk baggrund, man har i bemærkningerne til forslaget. Det beder jeg hr. Jan Køpke Christensen om at svare på.

Betyder det her, at man nu har en anden holdning til mellem menneskelige forhold, en anden holdning til etikken, når det gælder naturen, og en anden holdning, når det gælder etikken i vores husdyrs almindelige liv, hele liv og ikke kun de sidste to minutter, inden de slagtes? Jeg vil gerne bede hr. Jan Køpke Christensen om at dementere den praksis, som Fremskridtspartiet har fremlagt herinde for det danske Folketing.

(Kort bemærkning).

Niels Højland (FP):

Hr. Bent Hindrup Andersen spørger om tre ting, om, hvad vi mener om det.

Om transport af kalve til Holland: Jamen jeg vil da gerne gøre det helt klart, at det er vores opfattelse, at det er en uacceptabel transport, der finder sted, og hvis ellers man havde behandlet de danske landmænd på anstændig vis, så de eventuelt havde fået en præmie for at aflive de kalve, så havde man undgået den

transport. Det er landbrugsministerens skyld. Det er magthavernes skyld, at der er den transport, og hvis hr. Bent Hindrup Andersen ville sparke lidt til landbrugsministeren, kunne det være, landmændene fik nogle forhold, der gjorde, at vi undgik det her. For det er en uacceptabel transport, og det er der også mange landmænd, der synes.

Om anskydningen af vildt: Jamen der er kommet en rapport fra DMU, som siger, at der er alt for meget vildt, der er anskudt, at der foregår en hård prioritering af dem, der skal op til jagtprøve, og en hård kontrol af, hvornår man får et jagtkort, for at man må gå på jagt. Der ligger også overvejelser om, at man skal op til nye prøver for eventuelt at bevare jagttegnet. Så man er allerede godt i gang med en diskussion også i jægerkredse af, at der foregår for mange anskydninger. Det var i særdeleshed også gæs, der blev diskuteret. Der er ingen, der ved, om de gæs er blevet anskudt af en dansk jæger. Det er jo ikke sikkert de er det. Så der er mange ting i det her.

Om landbrugsdyrene i almindelighed: Jamen der tror jeg da, landbruget også er villig til at diskutere det. Der er da en stor diskussion i gang omkring den form, vi har i vores landbrug nu. Det er vi da også villige til at se på.

Den fg. formand (Ove Fich):

Hr. Bent Hindrup Andersen for en kort bemærkning, og derefter skal vi tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Det, jeg har bedt om at få dementeret, er de praktiske stillingtagender, som Fremskridtspartiet har haft herinde i Folketinget. Det har netop været, at hver gang der har været en diskussion om indskrænkninger i jagtretten, står de på jægerens side hver eneste gang og ikke på naturens. Det er det, der er anklagen mod det, der står her: Man stiller sig på jægerens side, når det drejer sig om naturen. Hver gang der har været konkrete indgreb over for landmændene, stiller man sig på økonomiens side og ikke på dyrenes side.

Det, jeg gerne ville spørge om, er: hvorfor har man ikke taget noget initiativ til at forbyde landmændene at eksportere f.eks. levende grise og kalve? Det er en væsentligt større dyremis-handling, der foregår, når det nu er 80.000 kalve, der køres til Holland. Hvorfor har Frem-

skridtspartiet ikke taget noget initiativ? Det har Enhedslisten gjort. Hvorfor har Fremskridtspartiet ikke taget initiativer til at fremme en anden opstaldning af husdyrene? Hvorfor er Fremskridtspartiet imod, hver gang der er et skridt i den retning? Man stemmer imod hver gang – hver eneste gang.

Det er det, der gør, at det er hyklerisk kun at tale om den sidste del af et dyrs liv, lige netop de få minutter, inden det skal slagtes. Det skal være helt klart, at det selvfølgelig også skal ordnes, men jeg vil bare ikke ordne det på den baggrund, der ligger i lovforslaget her.

Den fg. formand (Ove Fich):

Jeg havde håbet at komme tilbage til ordførerrækken, men det sker åbenbart ikke. Hr. Niels Højland for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Niels Højland (FP):

Hvis man tager landbruget og ser ensidigt på det, så er det netop den behandling, man har givet dansk landbrug, og de miljøkrav, man har stillet til landbruget, der har gjort, at man har den produktionsform. Det er netop det, man har gjort.

Man har stillet krav om møddingpladser, der skulle koste 30.000, 40.000, 50.000 eller 100.000 kr., og det har nedlagt det ene lille produktionsbrug efter det andet. Det har så gjort, at kalvene, som tidligere blev opfedet i Danmark, nu er væk.

Det er på den måde, man har hjulpet de danske produktionsdyr. Det er den politik, hr. Bent Hindrup står for, om at stille større miljøkrav og strengere miljøkrav, der simpelt hen forværer den udvikling, vi her snakker om.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg synes, den her diskussion om rituelle slagtinger er så vigtig, at jeg faktisk godt vil sige til Fremskridtspartiet: Lad dog være med at hoppe på Enhedslistens vogn. Fremskridtspartiet sidder præcis i gyngen . . .

Den fg. formand (Ove Fich):

Man skal forholde sig til taleren.

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg har en streng formand i dag. Det er rigtigt, formand, det gør jeg . . .

Den fg. formand (Ove Fich):

Det var tredje gang.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Ja, jeg skal prøve at rette mig selv.

Det, jeg synes man skal gøre i denne debat, er, at man skal forholde sig til det her forslag. Det er det, vi diskuterer nu. Men det ene udelukker jo ikke det andet.

Det, der er hensigten fra Enhedslisten, er, at debatten skal føres over på et andet område. Det er det, der er hensigten, og dér synes jeg faktisk, at der er nogle, der for nemt hopper med på Enhedslistens vogn. Lad os forholde os til det her forslag.

Den fg. formand (Ove Fich):

Hr. Bent Hindrup Andersen for en kort bemærkning, og derefter overgår vi til ordfører-rækken.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg har forholdt mig til lovforslagets indhold, og hvad det går ud på, og hvordan jeg vil tackle det ved selv at fremsætte et forslag.

Det, jeg forholder mig til nu, er bemærkningerne, og det gør jeg, fordi jeg synes, det er utrolig vigtigt, at tingene hænger sammen, og det, der ligger i bemærkningerne, er hykleri.

Og så vil jeg gerne sige til hr. Niels Højland fra Fremskridtspartiet, når der nu står her, at etikken gælder naturen, at det jo er rigtigt. Der skal være en bevægelse for, at vi skal beskytte vores natur gennem miljøkrav bl.a. til den måde, vi holder vores landbrug på. Og når hr. Niels Højland her fra talerstolen siger, at det er alle miljøkravene, dvs. hensynet til naturen, der gør, at landmændene tvinges til at eksportere deres dyr til opfodning i andre lande, så vil jeg gerne sige til hr. Niels Højland, at så har hr. Niels Højland i hvert fald indrømmet, at det er rent hykleri, når Fremskridtspartiet her henviser til den bevægelse, der er for etik i forhold til naturen.

Den fg. formand (Ove Fich):

Så er det hr. Arne Melchior i ordførerrækken.

Arne Melchior (CD):

Da der har været tale om, hvor vanskeligt det er at få lov at overvære en såkaldt rituel slagting, så skal jeg oplyse, at fru Pia Kjærsgaard jo hav-

de held med at få lejlighed til at gøre det, og at jeg er vidende om, at det tog det medlem af SF, som har anmodet om en sådan overværelse – for øvrigt er den pågældende landmand – to telefonsamtaler at aftale, og at besøget i øvrigt finder sted på mandag.

Så skal jeg gå over til min ordførertale. Forslagsstillerne siger i bemærkningerne, at lovforslaget er fremsat på baggrund af, at der alle vegne lyder krav om etisk adfærd. Javel, det kor er jeg da deltager i. Men forslagsstillerne stoler altså ikke på enstemmigheden i Det Dyreetiske Råd, som er meget bredt sammensat, og som har forsynet Folketinget med sin opfattelse af sagen så sent som for et halvt år siden.

De regner heller ikke med nobelpristageren professor August Krogh og heller ikke med hans efterfølger som professor på Landbohøjskolen, P. Brandt Rehberg, som begge har påvist, at halssnittet ved schæchtring f.eks. er identisk med bedøvelse. Det regner de ikke med. Men hr. Højland og hr. Køpke Christensen, som ikke har anelse om, hvad der foregår på et slagteri, har forstand på dyreetik!

Man regner heller ikke med EU, som efter adskillige års udvalgsbehandling i et stort sagkyndigt udvalg i december 1993 har fremsat et direktiv om slagtemetoder, hvori den form, som i det foreliggende lovforslag ønskes forbudt, udtrykkelig er kendt tilstedeligt. Af alle EU-lande er det kun Sverige, der har forbud, og det stammer fra nazitiden. De har for øvrigt ikke taget forbehold for at beholde denne undtagelse fra EU-reglerne, og jeg er vidende om, at Kommissionen har rykket den svenske regering for, at de også på dette punkt skal overholde direktivet fra EU.

Fru Inge Dahl-Sørensen sagde en bemærkelsesværdig sætning, nemlig at hun har ubetinget krav om, at dyret lider mindst muligt. Jeg kan 100 pct. underskrive dette hensyn og denne vilje. Jeg gentager: ubetinget krav om, at dyret lider mindst muligt. Det underskriver jeg, det tilslutter jeg mig, og hvis nogen kan komme og overbevise mig om, at sådant ikke sker, så bør det ikke ske, og så vil jeg være blandt de første, der vil nægte at spise det pågældende kød. Men en sådan påvisning eksisterer ikke, og jeg har lige henvist til direktivet fra EU, som er resultat af et langt forarbejde.

Så vil jeg slutte op om hr. Hindrup Andersen, som talte om transport af dyr, og det drejer sig ikke kun om de 80.000 til Holland, det drejer sig

om hundredtusindvis af dyr, som under, man kan godt sige »umenneskelige« forhold stavres op i lastbiler og skal både sulte og tørste i lange tider under transporten ned gennem Europa.

Der siger fru Pia Kjærsgaard så, at hun går ind for dyrevelfærd i enhver form. Men vi hører altså ikke noget om de transportere. Vi hører heller ikke noget om jagt. Det er hundredtusindvis, jeg gentager hundredtusindvis, af fugle og næsten lige så mange stykker firbenet vildt, der hvert år i Danmark anskydes af lystjægere. Det vil man måske godt støtte, men se, det arbejder man ikke med. Nej, det er klart, for man fremsætter det forslag med de motiver, som hr. Hindrup Andersen har klarlagt der ligger bag. Og jeg vil gerne for mit eget vedkommende sige, at forslaget er helt i overensstemmelse med forslagsstillernes foragtelige syn på medmennesker, der tilhører en hvilken som helst minoritet.

Og så skal jeg endelig citere hr. Grove, som udtalte: Der finder ikke dyremishandling sted i Danmark. Det er jeg enig med hr. Grove i. Det er ikke sikkert, vi i alle detaljer ser ens på alle slagteformer, men jeg er helt enig i, at der ikke foregår dyremishandling i Danmark, og skulle det foregå, så ville det omgående være at stoppe, herom kan ingen tvivl herske, men til dette formål er det foreliggende forslag aldeles og inderligt overflødigt.

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg synes nu, at man af og til hører om dyremishandling i Danmark. Jeg må for mit eget vedkommende sige, at som dyreven er det faktisk mange gange en af de ting, jeg skal tvinge mig selv til at læse om, det er en af de ting, jeg skal tvinge mig selv til at debattere, fordi jeg synes, det er så uhyrligt, at det næsten ikke er til at bære. Jeg synes, det er en grov påstand, hr. Arne Melchior kom med, at der ikke findes dyremishandling i Danmark. Den finder sted. Der er kyniske, ufølsomme mennesker, der begår dyremishandling i alt for stor grad.

Så må jeg sige i forlængelse af det, som jeg forsøgte at sige før – jeg kan i hvert fald sige det her under min ordførertale, tror jeg, uden at blive irettesat alt for meget – at jeg ikke synes, at det ene begreb skal udelukke det andet, når man diskuterer rituelle slagtninger. Jeg synes, at det til hver en tid er velegnet at tage en debat om dyrevelfærd, men det her forslag drejer sig om forbud mod rituelle slagtninger, og det synes jeg er det, som debatten i dag bør dreje

sig om, i stedet for at den afspejles, sådan som der har været en tendens til.

Jeg må sige, at jeg i 1987 for mit tidligere parti, Fremskridtspartiet, startede med at rejse den debat. Det var første gang, jeg stillede spørgsmål til den daværende justitsminister om det her emne. På det tidspunkt var der afgjort ikke en intens mediedebat i koldvandet af den sag, jeg rejste. Der var højst kold luft og mere end kold luft. De, der ytrede sig i debatten, var særdeles ringeagtende over for de synspunkter, jeg på det tidspunkt også havde.

Det glæder mig, det må jeg sige, at det parti, Fremskridtspartiet, som på det tidspunkt ikke var særlig interesseret i, at jeg havde de synspunkter, nu i dag har de samme synspunkter. Jeg kan kun sige, det glæder mig, og det er egentlig lidt paradoksalt, at jeg skulle ud og danne mit eget parti, inden Fremskridtspartiet også fik de her synspunkter. Men jeg skal sige, jeg kun er glad for, at Fremskridtspartiet også i dag tilsyneladende har de her synspunkter.

Det er rigtigt, som den socialdemokratiske ordfører sagde, at vi i sidste samling behandlede et forslag også fra Dansk Folkeparti om forbud mod rituelle slagtninger. Dansk Folkeparti fremsatte et forslag den 5. november 1996, Fremskridtspartiet fremsatte et den 28. november 1996. Begge blev behandlet den 15. januar. Vi har selvfølgelig ikke fundet anledning til fra Dansk Folkepartis side at genfremsætte det forslag, vi fremsatte i sidste samling, for nu har Fremskridtspartiet gjort det, og vi støtter naturligvis det her forslag. Det er helt klart.

Dansk Folkeparti deler ikke den opfattelse, et flertal havde, da forbud mod rituelle slagtninger blev nedstemt i sidste samling. Det var ærgerligt, at det positive flertal, der viste sig ved førstebehandlingen, ikke holdt stik, da sidste behandling skulle finde sted.

Det var en ganske tåbelig beslutning, som Det Dyreetiske Råd fandt frem til og fik praktet et folketingsflertal på. Det var ærgerligt, at det skulle gå så galt. Det er altså nærmest bizart, at man skal bedøve efter slagtningen. Det er helt mærkværdigt, en mærkværdig forestilling må man sige.

Jeg synes, at dyreværnsloven, hvor svag den end er på visse punkter, selvfølgelig skal overholdes. Der skal ikke være dispensationer, der skal ikke være særordninger. Jeg ved, at dyreværnsforeninger netop i dag har afleveret op mod 150.000 underskrifter til justitsministeren. Jeg håber meget, at justitsministeren tager de

underskrifter meget alvorligt. Jeg synes, det er mange. Jeg synes, det er rigtig mange, og jeg ved, de er indsamlet i løbet af ganske kort tid.

Må jeg så sige til SF's og Enhedslistens argumenter her fra talerstolen, at der er sandt for dyden masser af synspunkter, jeg langtfra deler med SF og Enhedslisten. Der er virkelig synspunkter, som jeg synes er afskyelige, og som jeg slet, slet ikke bryder mig om. Men selvfølgelig vil det da ikke forhindre mig i at støtte et forslag fra SF eller Enhedslisten, hvis det er fornuftigt. Og hvis SF og Enhedslisten nu yderligere vil bruge Folketingets papir og tid på at fremsætte deres eget forslag om forbud mod rituelle slagtninger, så kan de godt regne med, at de vil få Dansk Folkepartis støtte, hvis vi må have lov at stemme for det forslag. Vi vil nu gøre det under alle omstændigheder. Jeg synes, det er nogle ejendommelige argumenter, man kommer med, og jeg synes faktisk ikke, man kan være det bekendt.

Jeg synes, at sagen – hvis man er dyreven – er langt, langt bedre at støtte end så nogle tåbelige argumenter, som SF og Enhedslisten kom med heroppe fra denne talerstol. Det var pinligt at høre på.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

De 150.000 underskrifter har jeg også hørt om, og jeg kan oplyse, at det var en kampagne, som Foreningen til Dyrenes Beskyttelse drev igennem tre måneder i så godt som alle større danske byer, og da lykkedes det altså at få mindre end 4 pct. af vælgerne til at skrive under. Det skal vel ikke flytte en justitsminister eller et Folketing. Det er vel ikke det, vi er sat ind for: at være vejrhaner og slet ikke for så bagatelagtig en minoritet. Men selv om det havde været en majoritet, ville det jo ikke forandre kendsgerninger i øvrigt.

Så det er bestemt ikke imponerende, og jeg har endda fået breve fra folk, der har fortalt mig, at de har skrevet under i flere byer, så vi skulle måske sammenholde de lister lidt.

Men så er der endelig dette, at jeg nok har fortalt mig, når jeg understregede hr. Groves ord – nu sidder han selv i formandsstolen – om, at der ikke finder dyremishandling sted i Danmark. Det kan jeg selvfølgelig ikke vide. Tyveri er forbudt, der stjæles alligevel. Dyremishandling er forbudt, og jeg kan da selvfølgelig ikke vide, om – og må derfor give Tinget en undskyldning for, at jeg gik lidt for vidt i min udtal-

else – det sker. Og jeg hævder endda, at lystjagten er en dyremishandling, men se, det fremsætter hverken Fremskridtspartiet eller Dansk Folkeparti forslag om, for det ville koste stemmer, men minoriteterne vil de altid gerne forfølge, således som det også sker i dag.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Nu bliver der sagt i debatten, at det med, hvor mange der støtter en underskriftsindsamling, ikke er så vigtigt. Jeg tror nok, det er utrolig vigtigt at understrege, at det er betydningsfuldt, at man en gang imellem lytter til vælgerne, der er uden for dette Ting.

Jeg ved godt, at der er visse partier, bl.a. CD, der ikke tager ad notam, hvad der bliver sagt af vælgerne rundtomkring. For når man er valgt til Folketinget, så skal man bare styre det herindefra, og så skal man faktisk se stort og flot på, hvad vælgerne i meningsmålinger osv. mener. Man ønsker f.eks. ikke folkeafstemninger fra CD's side. Det er helt klart, men det kunne måske være interessant at få også på det her område.

Men det, jeg vil sige – og det er nærmest af hensyn til de grønne hæfter – er, at vi naturligvis er glade for, at det blev understreget herfra, at Fremskridtspartiet netop har været meget tidligt på banen med sin holdning til rituelle slagtninger, for jeg synes, det er godt at få understreget i dagens debat, at den ikke er noget, der er kommet her på det sidste i forbindelse med den bølge, som nogle siger at der åbenbart er i befolkningen med hensyn til de fremmede osv. Det har intet med sagen at gøre, og derfor har vi ikke ønsket at gå ind i den debat.

Anden næstformand (Henning Grove):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Niels Højland.

Niels Højland (FP):

Da vi skulle have det her forslag behandlet i dag, tænkte jeg: Der bliver nok ingen debat, for der er nok overhovedet ikke nogen, der vil diskutere det. Og Socialdemokratiets ordfører startede da også med at sige, at det var en unødigt og helt overflødig debat, vi skulle have, men nu har vi jo faktisk diskuteret forslaget i næsten 2 timer.

Så kan man sige, at det er overflødigt at gøre det, men der har altid været stor interesse for at

diskutere dette problem, og holdningerne er kommet frem, og der er blevet rørt ved mange ting under denne debat.

Der er blevet henvist til Det Dyreetiske Råds udtalelser. Men da vi havde debatten sidste gang, var justitsministeren meget positiv, og nu fastholder justitsministeren så, at han har holdt sig til det, der er kommet fra Det Dyreetiske Råd. Men der er vel ingen, der siger, at en justitsminister skal holde sig til det, der kommer fra Det Dyreetiske Råd, og det var heller ikke et enstemmigt dyreetisk råd, der kom med det her; der var nogle af medlemmerne, der mente, at det skulle strammes yderligere op. Det står der i hvert fald i rapporten, sådan som jeg har læst den.

Så efter at vi havde haft debatten sidste gang, havde jeg den forventning, at bekendtgørelsen, når den kom fra justitsministeren, ville være strammet væsentligt op, og havde den været det, var vi ikke kommet med lovforslaget igen.

Og hvis justitsministeren kommer med en anden bekendtgørelse, der strammer det her op på en acceptabel måde, så trækker vi da vores lovforslag.

Vi har haft en debat her i dag, hvor nogle har sagt: Vi vil ikke stemme for forslaget, når det er jer, der har fremsat det, for vi vil ikke lege med jer. Det vil vi simpelt hen ikke, for det er vi for pæne til, og I er dumme og grimme!

Jamen det er da i orden, for der er mange, der siger, at det er en sandkasse herinde, og det er nok muligt, og så kan de da få det yderligere bestyrket efter denne her debat. Så selv om jeg sådan set synes, det er synd, er det da nyttigt at have den debat, så befolkningen kan se dét.

Men jeg vil da håbe, at vi får en positiv udvalgsbehandling, hvor vi får rejst nogle nye spørgsmål omkring det her emne. Og ellers vil jeg sige tak for debatten, for jeg er ikke sur over den debat; jeg synes, det har været en lang og sund og nyttig og frugtbar debat.

Og med hensyn til debatten om, at jagt også er dyremishandling, og at der derfor også skal gøres noget ved dét, men at vi ikke vil gøre noget ved det, vil jeg sige, at hvis der er nogen, der mener, at jagtformen i Danmark er dyremishandling og derfor skal forbydes, hvorfor kommer man så ikke med et lovforslag om, at jagt i Danmark skal forbydes? For så kan vi jo behandle det sagligt her i Tinget. Så det forstår jeg simpelt hen ikke.

Jeg synes også, det er synd for alle de 150.000 mennesker, der har givet deres underskrifter,

og der står nok nogle og venter udenfor og fryser og skal aflevere dem til justitsministeren. De skulle afleveres kl. 16.00; kan jeg se her, men dem får han jo nok.

Jeg vil heller ikke negligere de 4 pct., sådan som hr. Arne Melchior gjorde, for hvis de dannede et parti, ville det trods alt være større, end både CD og Fremskridtspartiet er i dag. Så man kan da ikke negligere, at der er så mange, der har samlet underskrifter ind, og jeg håber da, at det vil give stof til eftertanke. Og som sagt, hvis Enhedslisten og SF kommer med noget, der vil i den rigtige retning, så vil vi da også gerne støtte dét.

Og lad mig i øvrigt til slut endnu en gang sige tak for den debat, vi har haft her i dag.

(Kort bemærkning).

Else Marie Mortensen (S):

Når nu hr. Niels Højland anser debatten for at have været så forfærdelig nyttig, synes jeg, det ville være dejligt, hvis hr. Niels Højland kunne finde tre, to eller bare én ting, som er kommet frem i dag, og som er anderledes eller fornyende i forhold til den debat, vi senest havde i maj måned i indeværende år – bare én eller to nye ting i forhold til den tidligere debat – så ville jeg gerne give hr. Højland ret i, at debatten har været gavnlig. Men jeg har ikke hørt noget som helst, som jeg ikke hørte under den tidligere behandling.

(Kort bemærkning).

Niels Højland (FP):

Jeg sagde tydeligt før, at hvis justitsministeren havde haft den forståelse for det her, som han gav udtryk for under den tidligere behandling, var vi ikke kommet med forslaget. Derfor er vi kommet med det igen.

Og jeg kan nævne én ting til, som man skriver i udtalelsen om rituelle slagtinger fra Det Dyreetiske Råd: Man skriver, at *omgående* efter halsoverskæringen af kreaturet, skal det skydes med boltpistolen. Men justitsministeren bløder det yderligere op i bekendtgørelsen ved at skrive »k umiddelbart efter«. Ja, selvfølgelig er det umiddelbart efter, men det er altså blødt yderligere op af justitsministeren, og det var også det, der fik mig til at sige: Jamen så må vi have det frem én gang mere.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 58:

Forslag til folketingsbeslutning om hjemmel til politiet til beslaglæggelse hos mistænkte/dømte.

Af Bendt Bendtsen (KF) og Birthe Rønn Hornbech (V) m.fl.

(Fremsat 7/11 97).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Dette beslutningsforslag fra De Konservative og Venstre pålægger regeringen inden udgangen af 1997 at fremsætte forslag til ændring af retsplejelovens regler om beslaglæggelse. Forslagsstillerne ønsker således, at der i retsplejeloven skabes hjemmel for, at politiet for at sikre det offentlige krav på sagsomkostninger eller bøder, både før og efter at dommen er afsagt, kan foretage foreløbige beslaglæggelser uden forudgående retskendelse, hvis formålet med beslaglæggelserne ellers ville forspildes.

Forslaget er begrundet med, at Højesteret i en kendelse den 17. juni i år har fastsat, at der ikke er fornøden hjemmel til, at politiet foretager foreløbige beslaglæggelser, efter at der er afsagt dom.

Jeg må indrømme, at jeg står en smule undrende over for forslaget – ikke for så vidt angår indholdet, for jeg er enig i, at politiet bør have ret til at foretage foreløbige beslaglæggelser, f.eks. når politiet finder et større pengebøbe hos en dømt person, der f.eks. skylder statskassen bøder eller sagsomkostninger i forbindelse med retssagen. Min undren går derimod på, at det ikke er mere end ca. 2 måneder siden, jeg i et svar til Retsudvalget redegjorde for Højesterets afgørelse og i den forbindelse oply-

ste, at jeg i løbet af efteråret vil fremsætte et lovforslag, der på grundlag af en betænkning fra Retsplejeudvalget bl.a. vil indeholde helt nye regler om beslaglæggelser, herunder en bestemmelse, der vil give politiet adgang til beslaglæggelser i de situationer, der er nævnt i beslutningsforslaget.

Og over for dem, der måtte ønske at læse svaret, kan jeg oplyse, at det drejer sig om Justitsministeriets svar af 26. september 1997 på spørgsmål nr. 389 fra Folketingets Retsudvalg.

Det varslede lovforslag, som også indeholder en lang række andre forslag til ændring af retsplejeloven, forventer jeg at kunne fremsætte i løbet af meget kort tid.

Beslutningsforslaget er derfor efter min opfattelse helt overflødigt.

Holger Graversen (S):

Som allerede nævnt har Venstre og De Konservative her fremsat et sådan set meget logisk og veldokumenteret forslag om ændring af reglerne for beslaglæggelse over for en mistænkt eller dømt person, men jeg deler naturligvis ministerens undren over, at forslaget kommer netop nu, hvor forslagsstillerne udmærket ved, at ministeren er på vej med en større ændring af retsplejeloven, hvori det af Venstre og De Konservative foreslåede også er med.

Det har de selvfølgelig ret til at gøre, men man kan også sige, at det er lidt spild af Folketingets og ministerens tid at komme med et sådant paradeforslag nu, og Socialdemokratiet afviser det.

Og da den radikale ordfører på området ikke kunne være til stede, kan jeg oplyse, at det Radikale Venstre har den samme opfattelse.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg vil gerne takke ministeren for kommentarerne til De Konservatives og Venstres forslag. Men det, vi ikke fik svar på, var, hvornår ministerens større eller mindre ændringer af retsplejeloven kommer.

Det problem, som Venstre og De Konservative har rejst, er helt rigtigt affødt af Højesterets afgørelse. For i politikredsene støder man daglig på det problem, som er opstået efter Højesterets afgørelse, at når man finder folk, som tidligere er dømt for narkokriminalitet, i besiddelse af 100.000-200.000 kr., og spørger dem, hvor de har pengene fra, og hvad de skal bruge dem til, og de så siger, at de har vundet dem i lotto, og at de vil købe noget nyt til deres hus,